

Dosarul nr. 2ra-462/22
2-19132818-01-2ra-07042022

Prima instanță, Judecătoria Orhei, sediul rezina (jud: I.Parii)
Instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Panov, L. Pruteanu, I. Șurcan)

ÎNCHEIERE

15 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „Excel Manufacturing” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Prepelița Nicolai,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Lisnic Vladimir împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Excel Manufacturing” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la recunoașterea nulității ordinelor, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 23 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „Excel Manufacturing” Societate cu Răspundere Limitată și a fost menținut hotărârea din 18 august 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul Rezina,

c o n s t a t ă :

La data de 12 august 2019, Lisnic Vladimir s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată împotriva ÎCS „Excel Manufacturing” SRL solicitând anularea ordinului emis de ÎCS „Excel Manufacturing” SRL la data de 06 august 2019 de concediere a lui Lisnic Vladimir, anularea ordinului nr.71 din 05 august 2019 cu privire la recalcularea salariului pentru paznicii filialei Rezina în partea ce se referă la Lisnic Vladimir, repunerea reclamantului în funcția de paznic al ÎCS „Excel Manufacturing” SRL deținută, încasarea de la ÎCS „Excel Manufacturing” SRL în beneficiul lui Lisnic Vladimir salariului pentru absența forțată de la muncă începând cu 06 august 2019 până la momentul repunerii sale în funcție, încasarea de la ÎCS „Excel Manufacturing” SRL în

beneficiul lui Lisnic Vladimir a prejudiciului moral în mărime de 10 salarii medii lunare și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că prin ordinul ÎCS „Excel Manufacturing” SRL nr.55 din 14 octombrie 2015 a fost angajat în calitate de paznic al întreprinderii subdiviziunea Rezina (fapt confirmat prin ștampila entității din subdiviziune aplicată pe contractul individual de muncă).

A menționat reclamantul că, potrivit contractului individual de muncă cu nr.336 încheiat la 14 octombrie 2015 a fost angajat pe un termen nedeterminat cu un salariu lunar inițial de 1900 lei (care pe parcurs s-a modificat cu mărirea cuantumului).

A indicat reclamantul că lucrul paznicilor era prevăzut în ture, potrivit graficului lunar stabilit, totuși în afară de lucrul de bază prevăzut pentru funcția de „paznic”, la necesitate mai îndeplinea și alte lucrări, la indicația administratorului din filiala Rezina.

A susținut reclamantul că destul de frecvent, erau chemați la lucru în afara graficului de muncă, pentru a îndeplini alte lucrări decât de pază, necesare pe teritoriul întreprinderii.

A declarat reclamantul că la data de 05 august 2019 a fost invitat la directorul subdiviziunii Rezina, dna Bondari Nadejda, care i-a propus să demisioneze din funcția deținută în mod benevol pe motiv că nu-i ajung ore de muncă, iar reclamantul a refuzat, motiv pentru care a fost anunțat verbal precum că el deja este concediat și la lucru nu urmează să se mai prezinte. Pentru ce reclamantul a obiectat și a explicat că până nu vede ordinul privind concedierea sa, este obligat să se prezinte la serviciu conform graficului de lucru.

A relatat reclamantul că la data de 06 august 2019, s-a prezentat la serviciu conform graficului de lucru, zi în care au venit toți paznicii la ora 09:00, pentru a se clarifica cu situația creată nu numai în privința sa, dar a tuturor paznicilor din subdiviziunea Rezina, zi în care a aflat despre ordinul nr.71 din 05 august 2019, potrivit căruia lui și la alți colegi - paznici la întreprindere, li s-au achitat „surplusuri neîntemeiat calculate”, la reclamant a fost indicată suma de 20 379,58 lei, prin același ordin fiind dispus să i se rețină din fiecare salariu a câte 1000 lei până la stingerea datoriei.

Totodată, i-a fost înmănat încă un ordin, fără număr, din 06 august 2019, prin care i s-a adus la cunoștință că este concediat din funcția deținută în temeiul art.86 alin.(1) lit. h) din Codul Muncii, pentru motivul absenței fără motive întemeiate de la lucru timp de 4 ore consecutive (fără a ține cont de pauza de masă) în timpul zilei de muncă.

La data de 07 august 2019 a fost notificat să restituie așa numitul „surplus la salariu” în mod benevol.

A indicat reclamantul că nu este de acord cu ordinele respective deoarece nici o dată nu a lipsit în perioada turei de la locul de muncă, iar pârâta în mod arbitrar ajunge la concluzia că el în mod repetat a lipsit de la locul de muncă mai mult de 4 ore consecutive, reieșind doar din numărul de ore efectiv lucrate pe lună începând cu luna ianuarie 2019, indicând așa numita „normă de ore”.

A afirmat reclamantul că diferența de ore pe care o obține pârâatul nu poate fi calificată drept absența sa de la lucru conform orelor pentru fiecare lună.

A precizat reclamantul că pârâta nu face distincție între diferența între numărul de ore efectiv lucrate în ture potrivit graficului stabilit și așa numita normă de lucru - cu lipsa nemotivată la serviciu în timpul turei, interpretând eronat în acest sens norma legală invocată.

Deși ÎCS „Excel Manufacturing” SRL indică că în fiecare lună reclamantul a lucrat ore mai puține, decât este norma, contractul individual de muncă nu prevede concret care este norma de ore lucrate pentru salariul inițial de 1900 lei.

Consideră reclamantul absolut ilegal ordinul cu nr.71 din 05 august 2019 cu privire la recalcularea salariului pentru paznicii filialei Rezina, prin care pârâta îl obligă să restituie suma de 20 379 lei, pe motivul depistării erorilor la calculul salariului în condițiile în care reclamantul lunar nu a avut calculat un salariu mai mare prevăzut prin contractul individual de muncă, apoi majorat de întreprindere pe parcursul anilor.

Totodată, reclamantul a expus că angajatorul expres prevede în ordin: „în urma analizei privind calculul salariului s-au depistat erori la calculul pentru paznicii din fil. Rezina și anume surplusuri neîntemeiate calculate, astfel că reclamantul nu este culpabil pentru îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu al funcționarilor întreprinderii abilitați în domeniul contabilității, caz în care angajatorul nu are nici un drept să-l oblige să restituie suma de 20 379, 58 lei.

În același context, menționează că el a îndeplinit așa numită normă indicată de pârâtă, acumulând peste 170 ore/lună efectiv lucrate.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 18 august 2020, s-a admis parțial acțiunea înaintată de Lisnic Vladimir. S-au anulat ordinul nr.71 din 05 august 2019, cu privire la recalcularea salariului pentru paznicii filialei Rezina, în partea lui Lisnic Vladimir, ordinal din 06 august 2019, de concediere a lui Lisnic Vladimir. S-a restabilit Lisnic Vladimir în funcția de paznic al ÎCS „Excel Manufacturing” SRL, începând cu data de 18 august 2020. S-a încasat de la ÎCS „Excel Manufacturing” SRL în beneficiul lui Lisnic Vladimir salariul pentru absența forțată de la serviciu pentru perioada 06 august 2019 - 18 august 2020. S-a încasat de la ÎCS „Excel Manufacturing” SRL în folosul lui Lisnic Vladimir prejudiciul moral în mărime de un salariu mediu lunar. S-a încasat de la ÎCS „Excel Manufacturing” SRL în folosul lui Lisnic Vladimir suma de 5000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest, acțiunea a fost respinsă.

La data de 25 august 2020, ÎCS „Excel Manufacturing” SRL a contestat cu apel hotărârea instanței de fond, solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare.

Prin decizia din 23 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de ÎCS „Excel Manufacturing” SRL și a fost menținută hotărârile Judecătoriei Orhei, sediul Rezina, din 18 august 2020.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că prima instanță corect a constatat asupra temeiniciei parțiale a acțiunii, cu elucidarea pe deplin a circumstanțelor cauzei și sub toate aspectele invocate.

A reținut ca fiind ilegal ordinul nr. 71 din 05 august 2019 emis de către ÎCS „Excel Manufacturing” SRL cu privire la recalcularea salariului lui Lisnic Vladimir, fiind

contrar prevederilor art. 148 alin. (3) din Codul muncii. La fel, instanța de apel a reținut că reclamantului i se invocă achitarea unui surplus la salariu în sumă de 20 379,58 lei, încasat greșit pentru perioada lunilor mai 2017 – iunie 2019, iar ordinal contestat de reclamant a fost emis la data de 05 august 2019, peste o lună de la constatarea presupusului surplus achitat la salariu. Mai mult, angajatorul prin acest ordin a dispus rețineri din salariu pentru aplicarea greșită a prevederilor art. 157 din Codul muncii și art. 148 alin. (5) din Codul muncii.

Astfel, instanța de apel a remarcat că corect a fost reținut de către instanța de fond precum că aceasta nu este o simplă greșeală de calcul în sensul art.148 alin.(5) din Codul Muncii, or, greșeala de calcul, presupune un rezultat, eronat obținut în urma aplicării unor operații matematice, la caz surplusul la salariu s-a datorat faptului aplicării incorecte în programul respectiv, instalat în anul 2017, a prevederilor art.157 din Codul muncii (retribuirea muncii suplimentare), astfel că surplusul pretins de către angajator de la Lisnic Vladimir reprezintă în sine, o aplicare și interpretare greșită a normelor de drept, imputabilă angajatorului și nu reprezintă o eroare de calcul în sensul art.148 alin.(3) din Codul muncii.

Instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată și cerința privind anularea ordinului ÎCS „Excel Manufacturing” SRL din 06 august 2019 de concediere a lui Lisnic Vladimir în condițiile în care și acest ordin a fost emis contrar procedurii și normelor legislației în vigoare. Or, temeiul de concediere prevăzut la art. 86 alin. (1) din Codul muncii nu î-și găsește aplicare în prezenta speță, deoarece în ordinal contestat nu este indicată ziua concretă când reclamantul, fără motive întemeiate a lipsit de la lucru timp de 4 ore consecutive, fiind făcută referire doar la orele efectiv lucrate de către reclamant și norma orelor ce urmau a fi îndeplinite lunar de către acesta, nefiind demonstrată absența nemotivată a reclamantului. Mai mult, sancțiunea a fost aplicată contrar prevederilor art. 208 alin. (1) din Codul muncii, fără să se solicite explicații de la salariat în modul prevăzut de lege, nu a fost organizată o anchetă de serviciu.

Astfel, instanțele ierarhic inferioare stabilind că angajatorul nu a respectat procedura legală de concediere a reclamantului Lisnic Vladimir, apreciază ca fiind întemeiată și cerința reclamantului cu privire la restabilirea în funcția deținută anterior cu încasarea salariului pentru perioada 06 august 2019-18 august 2020.

Cu referire la pretenția reclamantului privind încasarea prejudiciului moral, instanțele ierarhic inferioare au reținut că apreciind în ansamblu circumstanțele speței și având în vedere principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, natura dreptului lezat, caracterul și gravitatea suferințelor suportate, statutul social al persoanei, încasarea din contul angajatorului în beneficiul lui Lisnic Vladimir a unui salariu minim cu titlu de prejudiciu moral, constituie o satisfacție echitabilă în acest sens, în rest această cerință în temei legal fiind respinsă ca fiind exagerată.

Cu referire la compensarea cheltuielilor de asistență juridică suportate instanțele ierarhic inferioare au apreciat-o ca fiind justificată în condițiile în care interesele reclamantului au fost reprezentate de avocat, a prezentat bonul de plată a serviciilor avocațiale, fiind făcută dovada suportării acestora.

La 15 martie 2022, prin intermediul oficiului poștal, ÎCS „Excel Manufacturing” SRL, reprezentat de avocatul Prepelița Nicolae a declarat recurs împotriva deciziei din 23 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În susținerea acestuia a menționat că, atât decizia instanței de apel cât și hotărârea primei instanțe sunt ilegale și neîntemeiate, deoarece la examinarea cauzei instanța de apel a interpretat eronat legea procesuală și materială aplicabilă speței.

A menționat că Judecătoria Orhei, sediul Rezina a examinat cauza cu încălcarea competenței jurisdicționale, or, ÎCS „Excel Manufacturing” SRL î-și are sediul înregistrat conform datelor din Registrul de Stat a Persoanelor Juridice în mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare, 146. A susținut că la caz nu este aplicabilă prevederea art. 39 alin. (3) CPC, din motiv că ÎCS „Excel Manufacturing” SRL nu dispune de careva sucursală în or. Rezina. Astfel, consideră că examinarea prezentei cauze este de competența Judecătoriei Bălți, sediul Central, unde și solicită să fie remisă cauza.

La fel a susținut că, cererea de strămutare depusă la 16 septembrie 2019 a rămas fără examinare, nu a fost emis nici un act procedural care să fi fost adus la cunoștință recurentului, instanța de apel menționând că cererea a fost soluționată prin încheiere protocolară.

Cu referire la fondul cauzei a indicat că instanțele ierarhic inferioare contrar prevederilor art. 130 CPC, a oferit forță probantă preferențială declarațiilor reclamantului fără careva probe anexate la dosar.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 25 februarie 2022, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f.d. 129 vol. VII), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursuri la 15 martie 2022 în termenul legal

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;

- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de ÎCS „Excel Manufacturing” SRL nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că conform jurisprudenței Curții Europene a

Drepturilor Omului recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (*cauza Rebai și alții contra Franței, nr. 26561/1995 din 25 februarie 1995*), pe când în recursul depus de ÎCS „Excel Manufacturing” SRL asemenea aspecte nu se regăsesc.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de ÎCS „Excel Manufacturing” SRL ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Întreprinderea cu Capital Străin „Excel Manufacturing” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Prepeșița Nicolai, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic